

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0533-2FIZ-F31-DBS	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dyfrakcyjne badania strukturalne
	angielskim	Structure investigation by diffraction methods

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizyka
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia II stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólno akademicki
1.5. Specjalność	Nanotechnologie, Fizyka medyczna
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Fizyki
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Marek Pajek
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Marek Pajek
1.9. Kontakt	pajek@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł fakultatywny
2.2. Status przedmiotu	fakultatywny
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II-III
2.5. Wymagania wstępne	Fizyka fazy skondensowanej, Fizyka atomowa i molekularna

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykład	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład	
3.5. Wykaz literatury	Podstawowa	Z. Bojarski, E. Łagiewka, <i>Rentgenowska analiza strukturalna</i> (PWN, 1988) B.E. Warren, <i>X-ray diffraction</i>, (Dover, 1990) J. Als-Nielsen, D. McMorrow, <i>Elements of Modern X-ray Physics</i> Wiley, New York 2001.
	Uzupelniająca	L. Azaroff, <i>Spektroskopia promieniowania rentgenowskiego</i>, PWN, 1980 D. Atwood, <i>Soft X-rays and extreme ultraviolet radiation</i>, Cambridge Univeristy Press, 2000

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu
C1- Poznanie opisu dyfrakcji promieniowania rentgenowskiego i elektronów na kryształach
C2- Poznanie podstaw rentgenowskich technik dyfrakcyjnych
C3- Poznanie podstaw dyfrakcji niskoenergetycznych elektronów na kryształach
C4- Poznanie opisu i interpretacji obrazów dyfrakcyjnych
C5- Poznanie zastosowania metod dyfrakcyjnych w badaniach strukturalnych materiałów

4.2. Treści programowe

1. Zjawisko dyfrakcji fal na kryształach
2. Opis dyfrakcji promieniowania rentgenowskiego na kryształach
3. Elementy krytalografii
4. Techniki i spektrometry dyfrakcyjne
5. Rentgenowskie badania strukturalne
6. Analiza fazowa
7. Dyfrakcja elektronów na kryształach
8. Badania powierzchni i cienkich warstw metodą dyfrakcji elektronów
9. Analiza danych dyfrakcyjnych
10. Przykładowe zastosowania technik dyfrakcyjnych w badaniach materiałów

4.3. Efekty kształcenia

Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu kierunkowego [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru
w zakresie WIEDZY:				
W01	zna podstawy fizyczne dyfrakcji fal na kryształach	+	FIZ2A_W01 FIZ2A_W02 FIZ2A_W03 FIZ2A_W05	X2A_W01 X2A_W03 X2A_W06
W02	zna opis procesów dyfrakcji promieniowania rentgenowskiego i elektronów na kryształach	+	FIZ2A_W01 FIZ2A_W02 FIZ2A_W03 FIZ2A_W05	X2A_W01 X2A_W03 X2A_W06
W03	zna metody wykorzystujące techniki dyfrakcyjne do badania struktury materiałów i ich powierzchni	+	FIZ2A_W01 FIZ2A_W02 FIZ2A_W03 FIZ2A_W05	X2A_W01 X2A_W03 X2A_W06
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	potrafi opisać dyfrakcję promieniowania x i elektronów na kryształach	+	FIZ2A_U01	X2A_U01 X2A_U01
U02	potrafi określić strukturę kryształów na podstawie eksperymentów dyfrakcyjnych	+	FIZ2A_U01 FIZ2A_U02 FIZ2A_U03	X2A_U01 X2A_U02
U03	potrafi dobrać dyfrakcyjne metody badania struktury materiałów	+	FIZ2A_U01 FIZ2A_U02 FIZ2A_U03	X2A_U01 X2A_U02
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Rozumie istotę i znaczenie zjawiska dyfrakcji, w szczególności w badaniach materiałowych	+	FIZ2A_K04 FIZ2A_K07 FIZ2A_K08	X2A_K03 X2A_K04 X2A_K06
...				

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia					
	na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
W	Osiągnięcie <50 - 60) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <60 - 70) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <70 - 80) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <80 - 90) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <90 - 100) % wymogów stosowanych w metodach oceny
L	Osiągnięcie <50 - 60) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <60 - 70) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <70 - 80) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <80 - 90) % wymogów stosowanych w metodach oceny	Osiągnięcie <90 - 100) % wymogów stosowanych w metodach oceny

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
				x(W)			

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	35	
<i>Udział w wykładach</i>	30	
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach... itd.</i>		
<i>Udział w konsultacjach</i>	5	
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym itp.</i>		
<i>Inne</i>		
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	15	
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	5	
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.</i>		
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej</i>		
<i>Przygotowanie hasła do wikipedii</i>		
<i>Inne (zadanie domowe)</i>	10	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....